

Gavn for Skolen, og, som jeg har sagt og indtrængende maa bede fastholdt, fremme den Kjærlighed og Interesse, hvormed Skolen bliver omfattet af hele Communen, og navnlig af Familiefædrene i samme. Jeg kan derfor heller ikke troe Andet, end at den ærede Minister — og den høie Regjering, hvis de andre Ministre have dermed at gjøre — ville imødekomme den store Trang hos Befolkningen i dette Punkt, og jeg kan ikke troe, at den ærede Indenrigsminister skulde have uovervindelige Betænklichkeiten fra sit Standpunkt ved at gaae ind paa en saadan Forandring.

Indenrigsministeren: Min Collega Cultusministerens Ansuelse om Skolevæsenets Udvikling her i Landet er mig ikke ganske bekendt, og jeg kan altsaa ikke nærmere gaae ind paa at discutere dette Punkt. Den communale Side af Skolevæsenet har jeg i nærværende Lovudkast søgt at give den Udvikling, som jeg fortiden troer at være den hensigtsmæssige. Flere ærede Talere ere komne tilbage paa Spørgsmaalet om, hvorvidt det er rigtigt at bibeholde Borgemeisteren, det vil sige, en af Regjeringen ansat Borgemeister. Jeg troer, at der kan anføres meget gode Grunde for at beholde ham, ialtsald indtil man ser, hvorledes Kjøbstædernes Communalbestyrelser ville benytte den større Frihed, der ved denne Lov vil blive givet dem. Jeg erkjender forøvrigt paa den anden Side, at de Grunde, der ere anførte for, at Borgemeisteren, Formanden i Borgerrepræsentationskabet, bør være en af Communen selv valgt Bestillingsmand, have deres Vægt; men det forekommer mig dog, at det, der vistnok, idetmindste fra flere Rigsdagsmands Side, væsentlig er tilfattet ved at opgibe Borgemeisteren som en af Staten ansat Embedsmand, det oeconomicke Punkt, Besparelsen, ikke har nogen stor Betydning her. Det er ganske vist, at i de 4 førstnævnte Byer, hvor Borgemeisterembedet er forskjelligt fra Byfogedembedet, vilde det kunne nedlægges med nogen Besparelse, men dog ikke med fuld Besparelse af Borgemeisterens nuværende Løn, idet, som bekendt, en væsentlig Deel af hans Løn afholdes af de særlige Indtægter, der ere tillagte Borgemeisterembedet. Besparelsen for Statskassen vilde altsaa ingen-

lunde blive den fulde Løn. Jeg vil imidlertid, som allerede tidligere udtalt, være meget imod at etablere et andet Forhold for disse 4 Byers Vedkommende end for samtlige øvrige Kjøbstæders, og hvorledes stiller Forholdet sig for disse ved at fritage Byfogden for Borgemeisterens Functioner? Man kan ikke, saalænge han sidder i dette Embede, formindste hans Løn, og der vil saaledes ikke fra Statens Side være nogenjomhelst sieblikkelig Besparelse forbunden dermed. At der efterhaanden kunde skee en Forandring i disse Embeders Lønning paa Grund af, at Borgemeisterens Function var borttagen derfra, indrømmer jeg; men denne Besparelse kommer ikke sieblikkelig, den kommer først ved Vacance. Jeg troer altsaa ikke, at det oeconomicke Hensyn, Hensynet til Besparelse for Statskassen, skulde bevæge ret Mange til at ville frembringe en saadan Bestemmelse, som dog i og for sig kunde have sine betænkkelige Sider, og for mig er, jeg vil gjentage det, Betænkkeligheden navnlig den, om det vilde være rigtigt i samme Sieblik, som man giver Kjøbstad-Communalbestyrelsen en bethdelig større Mjndighed, bethdelig større Rumleplads, end den før havde, da at berøve den et fast Medlem, som i længere Tid har samarbejdet, og, som jeg har Grund til at formode, samarbejdet heldigt med Borgerrepræsentationen, et Medlem, hos hvem man er berettiget til at fordrø et særligt Kjendskab til en Deel af de under Communalbestyrelsen henlagte Anliggender, et Kjendskab, som man ikke kan forlange og ikke kan vente at træffe hos Communens egne Tillidsmænd, som vel kan udvikles der, men som man neppe i Sieblikket kan gjøre Regning paa at træffe, idetmindste ikke i de mindre Kjøbstæder. Min Modstand imod nu at affasse den af Staten ansatte Borgemeister er altsaa ikke principmæssig; det er ikke, fordi jeg jo anerkjender, at naar man consequent vil gjennemføre Communernes Selvstyrelses Ret, saa maa denne Embedsmand falde bort, men fordi jeg ikke troer, at det vil være rigtigt i dette Sieblik at gaae videre end i Lovudkastet foreslaaet. Der er gjentagende gjort Sammenligninger, som forekomme mig mindre heldige, om den Stilling, eller rettere den Mjndighed, som Kjøbstad-Communalbesty-